

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

WOENSDAG 27 DECEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schoneveld en Zoon,
 Beursteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet,
 Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels.

Voor elken regel meer.

Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden,
 worden geplaatst tegen betaling van 75 cts. het regel-
 regt daaronder begrepen.

De Eerste Kamer.

Zoo er nog de geringste twijfel bestond omtrent de regtvaardigheid en onpartijdigheid der oppositie, die deze Regering, zoo in als buiten de Tweede Kamer, bij de behandeling der Staatsbegroting voor 1855 gevonden heeft: de Eerste Kamer heeft dezen twijfel ten eenemale weggenomen. De overgrote meerderheid heeft omtrent de voornaamste grieven, zich aangesloten bij de oppositie in de Tweede Kamer, bij het oordeel der publieke opinie over de noodlottige finantiële rigting van het tegenwoordig bewind. De Eerste Kamer, aan vroegere dagen gedachtig, toen zij hare stem verhef om het gewigt van haar oordeel en van hare beslissing in de schaal te leggen, heeft, harer volkomen waardig, zich betoond bij de beoordeeling van eene Staatsbegroting, die, wij voorspellen het met zekerheid, alhoewel met leedwezen, de eerste stap is op een weg, die gevolgd wordende, op nieuw tot ons finantiël verderf zal leiden.

De meerderheid en de overgrote meerderheid der Eerste Kamer hebben, in hare verslagen [waarvan wij den hoofdinhoud hierachter mededeelen en in de aandacht onzer lezers bijzonder aanbevelen], het stelsel, waarop de Begroting is gebouwd, afgekeurd; daardoor een treffend démenti gegeven aan de zoogenaamde ministeriële meerderheid, welke in de Tweede Kamer die begroting, door opoffering van overtuiging, tot stand bracht, en voor het oog der Natie de constitutionnele partij in en hare organen buiten de Kamer volkomen in het gelijk gesteld. Door dat oordeel der Eerste Kamer is de onwaardige insinuatie van de ministeriële zijde aangevoerd — alsof de oppositie der constitutionnelen slechts uit partijbelang, slechts uit persoonlijke veeten voortspoot — voor goed den bodem ingeslagen voor ieder, die slechts van een greintje onpartijdigheid en gezond verstand is voorzien. Van nu af, heeft de Eerste Kamer tusschen de Regering en de oppositie eene beslissende uitspraak ten voordeele der laatste gedaan.

Wij treden hier niet in bijzonderheden: de lezing van den hoofdinhoud der verslagen zal doen zien, dat de Eerste Kamer, ten aanzien van de voornaamste punten, het eens is met de constitutionnele partij in de Tweede. Slechts op het hoofdbeginsel, de spil, waarop de geheele begroting draait, wijzen wij; en dan lezen wij, met uitstekend genoegen, daarover het navolgend sterk uitgedrukte afkeurend oordeel:

Eveneens zijn „door de overgrote meerderheid der leden op nieuw aangedrongen de bedenkingen, welke bij den aanvang van het verslag over de staatsbegroting van het nog loopend dienstjaar werden geopperd tegen de neiging tot vermeerdering van uitgaven welke nu en dan, in meerdere of mindere mate, bij sommige departementen van algemeen bestuur wordt waargenomen. Men had daartegen thans te meer bezwaar, omdat die neiging, wel verre van bij deze begroting verminderd, integendeel toegenomen scheen te zijn, en omdat, gelijk bij sommige deelen dezer begroting zal worden aangewezen, er nog meerdere uitgaven zullen dienen te worden voorgedragen, waardoor deze zal worden verhoogd. Men had vooral ook met leedwezen de vermeerdering van onderscheidene bezoldigingen van ambtenaren opgemerkt, en kon zich niet voorstellen, hoe ER OOK TOT VERMINDERING VAN LASTEN ZAL WORDEN OVERGEGAAN, zoolang men schroomt, met volharding en naar vaste beginselen vaarwel te zeggen aan deze NOODLOTTIGE NEIGING tot het opvoeren der uitgaven van den Staat.”

Wie de beteekenis kent en de kracht van de parlementaire taal zal met ons instemmen, dat een sterker veroordeelend vonnis, dan dat door de overgrote meerderheid der Eerste Kamer over het levensbeginsel van deze Regering geslagen is, niet denkbaar is. Te sterker is dat vonnis, wanneer men in aanmerking neemt, dat die overgrote meerderheid handhaaft het oordeel der oppositie in de Tweede Kamer, nadat het, zoo door de Regering als door hare vrienden, wijdloopig en

herhaaldelijk is bestreden. Het is een vonnis in het hoogste ressort, door de meening van het Nederlandsche Volk bekrachtigd.

Wat zal nu — 't is eene natuurlijke vraag, die rijst — na 't bekend worden van deze meening der Eerste Kamer gebeuren?

Indien het eenig ander constitutionneel land, bijv. België, gold: men zou dat met wiskundige zekerheid kunnen voorspellen. Eene Regering, die zich zelve acht, zou, na al de reeds geleden nederlagen, nadat zij in de Tweede Kamer bij het moveren van de kabinetsquaestie, eigenlijk slechts door ééne stem is kunnen blijven voortleven, het gezag nederleggen, zoodra de overgrote meerderheid der Eerste Kamer verklaarde zich bij de oppositie der Tweede aan te sluiten. Zij zou dat te eerder doen, om, in 's lands belang, door aftreding den betamenden eerbied te betoonen jegens de Volksvertegenwoordiging, en daardoor de verwerping der Staatsbegroting te voorkomen. Zou die Regering niet alzo handelen: de Eerste Kamer zou, nadat ze een dusdanig bepaald oordeel had uitgebragt, geen oogenblik aarzelen, om met even groote meerderheid eene Begroting af te stemmen, waarvan het beginsel noodlottig is geacht, en waarop, in volgende jaren terug te komen, bijna ondoenlijk zal zijn.

Wat hier gebeuren zal, is met minder zekerheid te voorspellen. Dat de Regering niet zal aftreden is stellig. Voor parlementaire, morele nederlagen is zij onverschillig; de Ministers zijn Ministers ieder op zich zelf; zij maken geene Regering uit in echt constitutionnelen zin. En de Eerste Kamer? Wij hebben, tot leering, het voorbeeld van de Tweede Kamer. Ook daár verklaarde zich de meerderheid (in de sectiën) tegen de begroting: in de Kamer zelve verklaarde zij er zich vóór. Hoe veel sympathie de verslagen der Eerste Kamer nu ook bij ons opgewekt hebben, vreezen wij nogtans, dat de overgrote meerderheid in de Kamer weder anders stemmen zal dan zij gesproken heeft in de sectiën. Men is hier te lande steeds huiverig geweest, om anders dan in den hoogsten nood de groote middelen te haat te nemen; maar aan die neiging tot toegevendheid, tot halveren, tot temporiseren is Nederland ook al zijne finantiële en politieke rampen verschuldigd. Wanneer het te laat is, wanneer de kanker reeds te diep is ingevreten, dan verheft zich de stem der Natie, dan wordt men wakker, dan wil men de groote middelen; maar zij zijn dan een speelgoed geworden; zij dienen dan slechts om hen te treffen, die niet de oorzaak der ramp zijn geweest. Het volk zelf is er dan het slagtoffer van.

Onze geschiedenis is, helaas! daár, om die bedroevende gevolgen van een niet tijdig tegenhouden op den weg des publieken verderfs in levendige herinnering te roepen; de onmatige druk der belastingen; de millioenen renten, die jaarlijks door een klein volk, als het onze, moeten worden opgebracht; de toestand onzer middenklasse: zij zijn daarvan nog heden ten dage de levende getuigen.

Wij staan op nieuw op het punt, een weg in te slaan, die verligting van lasten onmogelijk, vermeerdering in de toekomst waarschijnlijk zal maken en verwarring in de finantiën als eindpaal doet zien. De overgrote meerderheid in de Eerste Kamer verklaart daarvan overtuigd te zijn. Zal zij nu lijdzaam, onder protest, den eersten stap mede helpen zetten, en alzo terugkeer bijkans onmogelijk maken, tot dat een algemeene kreet „het is te laat!” zal opgaan? Of zal zij, doordrongen van het gevaar, dat wij loopen, bij het uitbrengen van hare stem het Nederlandsche volk voor oogen houden, de lasten die het drukken, de opofferingen, dat het zich tot behoud van zijne eer getroostte, de gevolgen van den finantiën mistred, dien de Regering wil beproeven?

Wij hopen het.... maar, helaas! verwachten doen wij het niet.

Vreemd schijnt ons de uitdrukking toe, die de Minister van Finantiën, in de zitting van 20 Dec. jl., koos, om het voornemen der Regering te openbaren ten aanzien eener vermindering van lasten.

„Het is waar, wat de Regering gezegd heeft, waarbij zij bepaald de rigting heeft aangewezen, die zij voornemens is te volgen, heeft zij verbonden aan omstandigheden.”

Welke omstandigheden?

„De Regering zal ook kunnen nagaan in hoeverre de politieke toestand ten opzichte van ons vaderland zich zal wijzigen, verbeteren of verergeren.”

Verergeren? Ja, want er volgt: „Wanneer die toestand zich niet bedenkelijker vertoont ten opzichte van ons Vaderland dan op dit oogenblik het geval is, dan is het voornemen der Regering om, nadat de Kamer weder zal zijn bijeengekomen, hare denkbeelden enz.”

Natuurlijk rijzen er verschillende vragen bij ons. — maar niet bij ons alleen, — bij ieder, die het gezegde niet huldigt: „dat de taal ons gegeven is, om onze denkbeelden en gevoelens te verbergen,” bijv.:

In welk opzigt is de politieke toestand van ons Vaderland bedenkelijk?

bedenkelijk reeds op 17 November?

meer of minder bedenkelijk op 20 December?

Welke omstandigheden zijn op handen, waardoor die toestand vóór 13 Februarij 1855 kan worden gewijzigd, verbeterd of verergerd?

Volkomen juist was de opmerking van den heer VAN HOEVELL: „De omstandigheden zijn niet veranderd; zij zijn dezelfde als vóór veertien dagen, en wanneer nu eene verklaring afgelegd wordt, zooals thans geschiedt, waarom is daar dan meer waarde aan te hechten dan aan die, welke drie weken geleden is? Ik voor mij zal de daden, de handelingen van de Regering afwachten; ik verheug mij niet over de toekomst, op grond van 't geen ik nu heb gehoord; die zoo spoedig van meening verandert, kan het binnen vier weken weer doen. Ik zal eenvoudig afwachten wat de Regering zal verrigten; ik zal zien of die handelingen overeenkomstig zijn met het standpunt, dat zij heeft ingenomen en met de belangen van het Vaderland.”

Alleropmerkelijs is het, dat na deze woorden geen sprake meer was van omstandigheden, maar wel van gedragingen en beschouwingen. Immers onmiddellijk staat de heer VAN HALL op, die de conditio sine qua non van de aanstaande voorstellen, die de heer VROLIK heeft gesteld, terzijde zet en nu van niets anders spreekt dan van een initiatief, door de Regering te nemen, nadat reeds tweemaal zulks door volksvertegenwoordigers is geschied.

Onvoorzigtig genoeg spreekt de heer VAN HALL over een monopolie tot afschaffing van belastingen, dat eigenlijk de voorstellers ten allen tijde aan de Regering hebben toegekend; die er slechts toe zijn overgegaan om een voorstel tot afschaffing te doen, nadat het openbaar werd, dat de Regering zulk een monopolie NIET BEGEERDE. Van dat oogenblik af hoort men van niets dan van „gedragingen en beschouwingen der Regering,” die eigenlijk niets anders zijn dan verklaringen van al de Ministers van Finantiën, die wij sedert April 1853 versleten hebben, en nu, in de laatste plaats, van verklaringen des heeren VROLIK, die hij — en niet de heer VAN HALL — behoorde te verdedigen tegen de allezins gegronde beschuldiging van inconsequentie.

Wij vinden het bovendien onvoorzigtig, dat de heer VAN HALL in die zaak wil betrekken „de Regering,” d. i. naar de staatsregterlijke beginselen van de Ministerie, „de Koning;” want wij kunnen niet aannemen, dat het Hoofd van den Staat tot het geven van al die opvolgende, met elkander strijdige verklaringen eenige magtiging zou hebben verleend. Wij zien er niets anders in dan eene levendige herinnering van den heer VAN HALL aan de merkwaardige vergelijking van den heer BAUD.

In welke opzichten kenmerkt zich Amsterdam als hoofdstad des Rijks?

Gaat het Nederland voor op den weg van hervorming, van verbetering, van vooruitgang?

Geeft het aan Nederland de impulsie tot leven en geestkracht, op het gebied van staatkunde, handel, nijverheid kunst en wetenschap, gelijk Londen aan Engeland, Parijs aan Frankrijk?

Niets van dat alles.

De wet zegt: „Amsterdam is de hoofdstad des Rijks“; maar Amsterdam zelf bewijst het niet.

In handel en nijverheid blijft het stilstaan op het standpunt van een tijd, die niet meer de onze is; ontwikkeling wringt er niet opgemerkt, en alleen wat door de kunstsappen van 't monopolie wordt gevoed, kan er blijven leven.

Op het gebied der staatkunde is het niet meer stilstand: het is *achteruitgang*. Elke lichtstraal wordt er met angstige overhaasting uitgedoofd; elke poging, om tot reactie te komen, is er welkom; en van dezen treurigen toestand zijn de volksvertegenwoordigers, door de eerste stad des Rijks gezonden, het getrouwe afdrukkel in de Staten-Generaal.

Ziet, wat Amsterdams gemeenteraad thans heeft beproefd, om eene doorlopende herziening en wijziging der gemeentewet te bewerken. Al wat licht en leven in die wet verspreidt, al wat den druk der lasten regtvaardig kan doen heffen: het is voor de geld-aristocratie van Amsterdam een gruwel. *Reactie*, niets dan *reactie*.

Rotterdam daarentegen, het verklaart *eenparig* dat al de bepalingen der gemeentewet daar kunnen en zullen worden nageleefd. Utrecht heeft hetzelfde besluit genomen en te regt noemt de *Utr. Courant* dit een „verblijdend verschijnsel, wanneer men in de eerste stad (Amsterdam) een en ander voor onmogelijk schijnt te houden.“ Geheel vereenigen wij ons dan ook met de volgende beschouwing.

Wij hebben reeds van af het tijdstip der eerste discussien in de 2de Kamer over het plaatselijk belastingstelsel der Gemeentewet, de overtuiging gekregen, dat de hoofdstad des Rijks zich daartegen met de haar eigene standvastigheid zoude verzetten. De bewering van een *exceptionelen toestand* is altijd eene gewone en de gemakkelijkste wanneer men pogingen tot vernieuwing en verandering ook niet eenmaal ernstig wil beproeven. Of men, bij ernstige begeerte er in geslaagd zoude zijn, de finantiën der hoofdstad in den geest der gemeentewet te regelen, valt moeilijk te zeggen: evenwel is het zeker, dat *ernstige wil, groote waarigheden kan te boven komen*. Meende men dit laatste echter niet, wel nu, aanzet tot verandering, stond wij maar al te veel in de veranderingen in de geheele Gemeentewet uit te strekken, en derhalve de belangen van alle gemeenten des lands ter sprake te brengen, ja wellicht door zijne verzoeken te compromitteren dit haart verwondering.

Natuurlijk moet uit deze laatste omstandigheid de vraag opkomen, wat andere plaatselijke besturen in deze te doen staat, of zij, door geheel stilzwijgen, niet eenigermate de gedane eischen schijnen te billiken; of die althans daardoor niet meer gewigt bij de Hooge Regering zullen erlangen, vooral daar zij komen van den Raad der eerste gemeente des Rijks?

Mogt dergelijke gevolgtrekking uit stilzwijgen zijn op te maken, zoo zouden wij door het geheele land eene krachtige en algemeene stem wenschen te hooren opgaan, om het denkbeeld der Amsterdamsche Regering te wraken, en om zich te verklaren voor dat, 't welk door het tegenwoordig Ministerie herhaaldelijk is uitgesproken, dat de ondervinding, alleen eene ondervinding, die wij *nog niet genoegzaam* verkregen hebben — uitspraak kan doen, of de Gemeentewet wijziging behoeft, en dat een opvolgend Ministerie niet alles wijzigen moet wat een vorig Ministerie heeft opgebouwd.

Wij hechten aan het stilzwijgen, dat op het Amsterdamsche adres zal volgen, eene andere beteekenis. Het zal getuigen voor het weinige gewigt, dat men hecht aan de reactionnaire velleitien van Amsterdam, gerust als men is, dat de vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk zullen waken, dat, ook al mogt eene Regering daartoe geneigd zijn, de vaderlandsche belangen niet, gelijk welker, aan de Amsterdamsche worden opgeofferd.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het is met het oog op de verslagen der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, die eene plaats eischen, dat wij heden zeer kort zijn en ons eeniglijk bepalen moeten bij een kort overzicht van het buitenlandsch nieuws.

Het Engelsche parlement heeft Zaterdag jl. zijne buitengewone zitting gesloten en is tot den 23 Januarij uiteen gegaan. De Koningin heeft reeds hare toestemming gegeven aan twee bills de eene voor de militie en de andere betrekkelijk de aanwerving van vreemde troepen, waarvan de behandeling de eenige werkzaamheid van het parlement uitmaakt heeft, gedurende de korte zitting, welke thans gesloten is.

De Engelsche bladen geven een verslag der zitting van het parlement van Vrijdag avond jl., waarin de bill op de aanwerving van troepen voor goed is aangenomen. De heren Gordon en Lord John Russell werden in die zitting het meest het woord. Van het oorlogstoonel geen nieuws evenwel in de diplomatische wereld.

De berichten door de Indiër aangebragt, zijn thans in hun geheel bekend geworden. Maar de telegraaf heeft

daarvan, reeds een paar dagen geleden, den hoofdzakelijken inhoud bekend gemaakt.

Er blijft altijd eenige onzekerheid bestaan omtrent den uitval, welke den 6 door de Russen zou zijn beproefd, bij welke gelegenheid de gealheerden 1100 Russen krijsgeslagen gemaakt en een fort zouden genomen hebben. Volgens eene correspondentie van de *Gazette du Midi* geschiedde de aanval tegen de Engelsche positen en zou het genomen fort slechts een kleine tofen aan den regterkant dier positen zijn. Maar andere correspondentien melden niets van dit feit, ofschoon zij wel spreken van eenige soortgelijke ondernemingen door de bezetting van Sebastopol, die echter niet een gelukkigen uitslag werden bekroond.

Wat de groote diplomatische quaestie betreft, meenen wij, dat de weigering van Pruisen om thans zijne adhaesie te schenken aan het tractaat van 2 December en de mislukking der zending van den heer Uredom geen aanleiding zullen geven tot verwickelingen tusschen Pruisen en de Westersche mogendheden. Den heer Uredom, is, zegt men, opgedragen bij de hoven van Parijs en Londen te verklaren de reden, welke zijne regering beletten om tot het verdrag van 2 December toe te treden, maar hij moest tegelijkertijd de betuiging der welwillende gezindheid van Pruisen jegens de Westersche mogendheden, afleggen, en het is steunend op die openingen, dat hij het aanbod tot het aangaan van een afzonderlijk verdrag zal doen, een aanbod, waarvan de verwerping niet onzeker is. Maar, men gelooft te Berlijn niet dat de verwerping aanleiding zal geven tot ernstige verwickelingen.

Pruissen, die zulks vermijden wil, tracht ook zijne vriendschappelijke betrekkingen met Oostenrijk te doen stand houden, en dit zou, zegt men, het doel der zending van den heer Manteuffel, adjudant van den Koning, zijn, wiens aankomst te Weenen in eene telegrafische dépêche, vermeld is. De heer colonel Manteuffel zou eergister in een bijzonder gehoor zijn toegelaten bij Keizer Frans Jozeph.

Men gelooft altijd, dat Pruisen toch zal eindigen met toe te treden tot het verdrag van 2 Dec.

Er zijn berichten uit Athene tot den 12 December ontvangen. De Fransche zieken hebben het gasthuis verlaten en zijn met het overig gedeelte der afdeeling Mayran naar de Krim ingescheept. De dankbare bevolking en bezetting van Athene hadden hun eene schitterende uitgeleide gedaan tot buiten de stad.

De Fransche minister, de heer Firth Rouen, zou insgelijks genegen zijn om te vertrekken.

Men heeft het ontslag aangekondigd van den heer Riga-Palamides, minister van binnenlandsche zaken. Dat ontslag wordt door een vrij zonderling incident verklaard. De prefect van politie te Athene, de heer Tzoucos, gedurende het heerschen der cholera zijn post verlaten hebbende, werd vervangen door den heer Calos, secretaris van den raad der ministers. Toen het gevaar voorbij was, kwam de heer Tzoucos te Athene terug, en ontving van den heer Riga-Palamides een ministeriële brief, waarbij hij weder in zijne betrekking werd hersteld; hij begaf zich alstoen naar de prefecture van politie, vergezeld van eenige agenten, en zette, zonder veel omslag, zijn opvolger de deur uit. De ambtgenooten van den heer Riga-Palamides hebben zijn ontslag geëischt, als hebbende hij, ten gevolge van een eenvoudigen ministeriële brief, zich veroorlooft, een koninklijk besluit buiten kracht te stellen. Wat de heer Tzoucos betreft: deze werd op bevel van generaal Kallergi gearresteerd en gevangen genomen.

De quaestie omtrent de herstelling der betrekkingen tusschen de Porte en Griekenland, welke men als geheel verreffend beschouwde, is echter nog niet uit de wereld. De Porte hecht daaraan eenige voorwaarden, welke ons toeschijnen niet te zullen bijdragen om de zaak in der minne te schikken.

Te Parijs was ter beurze weder eene neiging tot daling merkbaar, altijd tengevolge der geruchten betrekkelijk eene leening. Wat de staatkunde betreft, is er overigens niets nieuws mede te deelen. Te Madrid heeft de Cortes den 18 eene der meest belangrijke zittingen gehouden.

De vergadering bragt tengevolge van een incident door den heer Orenze uitgelokt, eene stemming uit ten gunste der toelating der Spaansche uitgewekenen. De heer Orenze interpeleerde den minister omtrent de weigering van eene paspoort aan een Fransch uitgewekene door den Spaanschen afgezant te Londen. Deze interpellatie had ten gevolge, het doen van een voorstel, waarbij als beginsel wordt aangenomen, dat enkel door het feit der revolutie, Spanje voor alle uitgewekenen zonder onderscheid open staat. Dit voorstel, is, bijna met eenparige stemmen, in overweging genomen.

Eindelijk heeft de heer Collado, minister van finantiën, eene begroting aangeboden voor de dienst van het jaar 1855 waarbij eene bezuiniging van 110 miljoen redlen op de uitgaven wordt ingevoerd. De belasting op de octrooijen komt onder de ontvangsten voor.

De heer Collado heeft, o. a., der vergadering mededeeling gedaan van een wetsontwerp tot conversie van de vlottende en geconsolideerde schuld.

Dit ontwerp van wet bestaat uit vier artikelen:

De zitting werd geopend met de aanbieding van een voorstel ten doel hebbende, den geestelijken het kiesregt te ontfangen. De regering heeft hare toestemming gegeven tot de prise en consideration van het voorstel, en de kamer heeft het met eene groote meerderheid aangenomen.

Bij het vertrek van den koerier had generaal Prim het woord om te antwoorden op de hevige aanvallen tegen hem in de vorige zitting door den heer Ordan y Arcoilla gericht. De discussie nam het karakter van personaliteit aan, zoodanig dat zij op een ander dan op het parlementair terrein werd gebragt.

De diplomatische stukken betrekking hebbende op het incident met den heer Soulé zijn aan het Amerikaansche congres medegedeeld; en de New-Yorksche dagbladen deelen

den tekst daarvan mede. De stukken zijn ten getale van vijf, waarvan vier door den heer Mason aan den heer Drouyn de Lhuys en een door den heer Drouyn de Lhuys aan den heer Mason gerigt. Het is dit laatste stuk, dat een einde gemaakt heeft aan de moeilijkheid in de onderscheiding tusschen den heer Soulé, eenvoudig particulier, die in Frankrijk verbleef wilde houden, en den heer Soulé, minister der Ver. Staten in Spanje, die Frankrijk wilde doortrekken om zich naar zijn post te begeven.

Men kent het incident dat te Napels ter zake der Jezuiten heeft plaats gehad; men zal zich ook herinneren het stuk, waarin zij zich zuiveren van de beschuldiging als zouden zij geene aanhangers van het absoluut monarchaal beginsel in zijne volkomene zuiverheid zijn. Indien men sommige geruchten, die wel is waar nog twijfelachtig zijn, kan gelooven, dan zou het stuk niet van de Jezuiten komen maar — van de Napolitaansche politie, die op deze wijze de Jezuiten zoude willen behouden. Wij stellen ons voor dat gerucht niet aansprakelijk, ten einde van onpartijdigheid blijk te geven (omdat wij dit document hebben bekend gemaakt); maar uit welke der beide bronnen dit stuk ook kome: van de Jezuiten of van de politie van koning Ferdinand II, het is in ieder geval belangrijk.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

Hoofdinhoud van het verslag der onderscheidene commissien van rapporteurs omtrent de begroting van Staatsuitgaven voor 1853.

A. Bij het onderzoek dezer begroting van uitgaven hebben in al de afdeelingen de meeste leden zich zeer bezwaard geacht zoowel door de geringe tijdruimte, welke tot dat onderzoek wederom dit jaar voor de Kamer is overgebleven, als wegens de noodzakelijkheid, waartoe zij zich op nieuw gedrongen zag om deze Staatsbegroting stuksgewijze van de Tweede Kamer te ontvangen en, daarvan, geheel afhankelijk, in overhaaste behandeling te moeten nemen. Tot dusver had men zich die noodzakelijkheid een en andermaal, hoezeer noode, laten welgevalen. Doch men ontveinsde zich daarbij niet, dat dit geen regelmatige gang van zaken is. Men was van oordeel, dat de Staatsbegroting als een geheel moet worden beschouwd, gelijk de daartoe behoorende wets-ontwerpen altijd als ééne voordragt door den Minister van Finantiën, op last des Konings en ter voldoening van de voorschriften der Grondwet, bij de Eerste Kamer wordt overgemaakt. Men meende daarom dat ook de Eerste Kamer niet geroepen behoort te worden tot het onderzoek dier wetten, vóór en aler deze als ééne voordragt, door den eenen tak der wetgevende magt aangenomen, bij haar ter tafel kunnen worden gebragt. Sommige leden gingen zelf, zoo ver, dat zij zich ongehind verklaarden in een volgend jaar de begroting te onderzoeken, tenzij dezelve vooraf bij de andere Kamer geheel zou afgehandeld zijn.

B. Eveneens zijn door de overgrootste meerderheid der leden op nieuw aangedrongen de bedenkingen, welke bij den aanvang van het Verslag over de Staatsbegroting van het nog loopende dienstjaar werden geopperd tegen de „neiging tot vermeerdering van uitgaven, welke nu en dan, in meerdere of mindere mate, bij sommige departementen van algemeen bestuur wordt waargenomen.“ Men had daartegen thans te meer bezwaar, omdat die neiging, wel verre van bij deze begroting verminderd, integendeel toegenomen scheen te zijn, en omdat, gelijk bij sommige deelen dezer begroting zal worden aangewezen, er nog meerdere uitgaven zullen dienen te worden voorgedragen, waardoor deze nog zal worden verhoogd. Men had vooral ook met leedwezen de vermeerdering van onderscheiden bezoldigingen van ambtenaren opgemerkt, en kon zich niet voorstellen, hoe er ooit tot vermindering van lasten zal worden overgegaan, zoolang men schroomt met volharding en naar vaste beginselen vaarwel te zeggen aan deze noodlottige neiging tot het opvoeren der uitgaven van den Staat.

Iste Hoofdstuk. (Huis des Konings) Ofschoon de Regering ook ditmaal weder met betrekking tot de bewaarde wenschelijkheid en noodzakelijkheid eener wettelijke regeling van de zaak der Kroondommen en hare geruststellende verzekering heeft herhaald, dat van het niet-bestaan eener wet op dat stuk tot nog toe geene bezwaren of moeilijkheden zijn ondervonden, hebben nogtans onderscheidene leden op eene spoedige regeling dier belangrijke zaak aangedrongen.

Ile Hoofdstuk. (Hooge Collegiën enz.) Zeer vele leden hebben de wenschelijkheid betoogd eener spoedige reorganisatie van den Raad van State en van de Algemeene Rekenkamer. Wat den Raad van State betreft, wezen sommige leden op het gemis bij dat staatsligchaam aan eene behoorlijke vertegenwoordiging onzer koloniale belangen. Zij waren van oordeel, dat ook eenige leden, toegerust met speciale kennis in dit opzigt, in den Raad zitting behoorden te hebben. Men vereenigde zich met ernst in den reeds zoo dikwijls geuitten wensch naar eene doeltreffende inrigting van dien Raad. Ten vorige jare scheen de Regering het uitzigt geopend te hebben op eene spoedige verwezenlijking van dien wensch. Thans heeft de Regering aan de Tweede Kamer een meer ontwijkend antwoord gegeven, zoodat zij minder dan vroeger doordrongen schijnt te zijn van de noodzakelijkheid der wet, waarvan de daard

stelling bij art. 71 der Grondwet wordt gevorderd. Dit, meende men, was een achteruitgang, die niet goed te keuren is. De bedoelde regeling moge hare eigenaardige bezwaren hebben, men meende met allen ernst en nadruk te mogen wijzen op de behoefte, dat het grondwettig voorschrift eindelijk in het leven worde geroepen.

Een zeer kwam men terug op den meermalen geniten wensch eener wettelijke regeling van 's Rijks comptabiliteit en van eene daarmede in verband staande wijziging der instructie van de Algemeene Rekenkamer.

IIIe Hoofdstuk. (Buitenl. Zaken.) Onderscheidene leden hebben hun leedwezen te kennen gegeven, dat de voorgedragen post voor tractementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen is verminderd geworden. Zij meenden dat onze gezanten aan buitenlandsche hoven in den regel te karig bezoldigd worden, en daardoor jongelieden van goeden aanleg worden afgeschrikt zich voor de diplomatieke loopbaan voor te bereiden.

Zeer vele leden hebben daarentegen aan het beginsel der tractements-verhooging van gezanten, bij dit hoofdstuk aangenomen, geenszins hunne goedkeuring gegeven. Zij achtten vooral ook de houding der Regering met betrekking tot dit punt afkeurenswaard. Indien zij de voorgedragen verhooging noodig keurde, dan zou zij die naar het oordeel dezer leden moeten handhaven, en daaromtrent in geen vergelijk moeten treden. Zij hadden dezen post liever lager dan hooger gesteld wenschen te zien. Men gaf gaarne toe, dat er gezanten zijn, die van hunne bezoldiging niet op ruimen of prachtige voet leven kunnen, maar dit is ook het geval met andere ambtenaren, terwijl de personen, die in diplomatieke betrekking werkzaam zijn, dit beter dan andere schijnen te kunnen dragen, daar zij in den regel niet onbemiddeld zijn. Het scheen daarom geraden, dat, wanneer men op de begroting der uitgaven van het Rijk hooger tractementen voordragt, men dan liever van anderen op behelpe, om in den inderdaad benarden toestand van kleinere ambtenaren eenigzins te voorzien.

Verscheidene leden zijn deze reis teruggekomen op den in het verloop van jaar reeds uitgedrukten wensch, dat door de Regering bij het Engelsche gouvernement pogingen zouden worden aangewend, om ook in de Engelsche koloniën op Nederlandsche schepen van kraacht te doen verklaren de in Engeland bestaande wettelijke bepalingen tot beteugeling der desertie van matrozen.

Enige leden hebben verlangd te weten of er eenige grond is voor het vermoeden, dat ten vorigen jare een tractaat zou gesloten zijn met de Dominicaansche Republiek. Uit de omstandigheid dat zoodanig tractaat nog niet aan de Staten-Generaal is medegedeeld, zou dan, ingeval het bestaat, moeten worden afgeleid, dat het nog niet geratificeerd zou zijn geworden. In zoodanig geval zou men dan ook wenschen te vernemen, wat de oorzaak van dit onthoud kan zijn.

Men heeft ook met eenigen leden aan de Regering het groote belang der aansluiting van den Rijnspoorweg aan het Duitsehe spoorwegnet aanbevolen willen hebben. Moge door de Prinsissche regering al niet gehandeld zijn in strijd met de letter van het ten dien einde gesloten tractaat, toch schijnt door het dralen van die mogendheid aan den geest en de strekking der overeenkomst geenszins gevolg te zijn gegeven. Men achtte dit te meer bedenkelijk, omdat aan het tractaat tot beteugeling van den smokkelhandel op de grenzen in der tijd voor de Vertegenwoordiging haar zegel is gehecht in de veronderstelling, dat men van weerszijden omstreeks denzelfden tijd met de bedoelde aaneensluiting gereed zoude zijn.

Het daarstellen van spoorwegen in de noordelijke gewesten des Rijks, in gemeenschap met Duitschland, schijnt tot dusver vertraagd te zijn geworden door het gemis eener overeenkomst met Hannover, ten opzichte van deze zoo belangrijke aangelegenheid. Men wenschte daarom ook dit punt aan de Regering ten zeerste aan te bevelen.

Op de wenschelijkheid eener finale afdoening der reeds zoo lang aanhangige financiële quaestie met het Groot-Hertogdom Luxemburg is door verscheiden leden met ernst de aandacht der Regering gevestigd.

IVde Hoofdstuk. (Justitie.) Vrij algemeen is bij de behandeling van dit hoofdstuk op eene zoo wenschelijke bepaling der indiening van de door de Grondwet voorgeschreven nieuwe regtselijke inrigting aangedrongen. Men achtte niet dat die regeling ook de strekking zal hebben, om de zoo hooge regtskosten en menigvaldige formaliteiten bij het voeren van burgerlijke regtszaken te doen verdwijnen, of althans te vereenvoudigen. Enkele leden waren van oordeel, dat het verkieslijker ware ons regtswezen te verbeteren en partieel te verbeteren. Doch de meerderheid, in dit gevoelen niet depende, wees op het 5de additionele artikel der Grondwet, waaruit blijkt, dat de gewenschte herziening in haar geheel en dus gaaf behoort te worden voorgedragen.

Vele leden zijn ook thans weder teruggekomen op de vroeger reeds meermalen geuite bezwaren wegens de kostbaarheid en het weinig doeltreffende der bestaande inrigting van het Hoog Militair Gerechtshof. Men achtte eene herziening van de militaire regtspleging en strafwetgeving onontbeerlijk.

Vele leden hebben hun verlangen te kennen gegeven, om van de Regering eenige inlichtingen te mogen ontvangen omtrent de inrigting van de rijks-politie en den omvang der attributen, die aan de hoofd-inspecteurs zijn opgedragen. Zeer vele leden achtten eene uitbreiding van de rijks-politie hoogst noodzakelijk: zij keurden allezins goed hetgeen daarvoor reeds gedaan is, bijv. het toekennen aan gerechtsdienaars van de bevoegdheid om processen-verbaal op te maken. Men vereenigde zich vooral bijna eenparig in den wensch dat het vaste corps maréchaussée mogt worden uitgebreid,

daar men zich van de dienstdoer instelling veel meer nut meende te mogen voorstellen dan van die van het gewone wapen der cavalerie, hetwelk daartoe niet bestemd is.

De opneming van het sub-artikel 23 (geheime politiegelden) onder de posten, welke door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven kunnen worden aangevuld, is ten hoogste afgekeurd. Op die wijs, zeide men, is er geen hinderpaal, dat de geheime correspondentie-gelden ter dienste der politie in het algemeen niet tot een bedrag van f 30,000 zouden kunnen worden opgevoerd.

Vde hoofdstuk (Binnenl. Zaken.) In eene afdeeling der Kamer heeft men met eenigen nadruk zijne verwondering te kennen gegeven dat, niettegenstaande vroeger meermalen ook van de zijde dezer Kamer herhaalden aandrang, de kosten van de academie te Delft wederom dit jaar niet op de Staatsbegroting vermeld zijn.

In diezelfde afdeeling heeft men zich beklagd over de onvolledigheid van deze begrotingswet, waarop men niet kon goedkeuren dat de gelden, volgens de Regering zelve benodigd tot verder herstel en uitbreiding der landgebouwen op het Binnenhof, mitsgaders tot het subsidie voor de Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij, niet zijn uitgetrokken.

Zeer vele leden hebben met ernst hunne meening verklaard, dat het toch eindelijk tijd wordt, om ter voldoening aan den eisch van het VIIste hoofdstuk der Grondwet tot eene herziening der wetten op de nationale milizie en de schutterijen over te gaan. Met het oog op hetgeen thans in het buitenland plaats heeft, kwam het onverklaarbaar voor, dat bij de Departementen van Binnenlandsehe Zaken en van Oorlog de noodzakelijkheid zoo weinig schijnt gewaardeerd te worden, om door eene bepaalde herziening van deze wetten mede te voorzien in de behoefte aan bevestiging en uitbreiding van onze verdedigingsmiddelen, die van de zijde van het Departement van Oorlog wordt aangedrongen. Sommige leden waren van oordeel, dat men wellicht met eene partiële wijziging der wet op de milizie voorloopig zeer wel zou kunnen volstaan. Zij zouden daaraan de voorkeur geven, omdat die maatregel hun zeer uitvoerbaar en meer vatbaar tot spoedige verwezenlijking voorkwam. Allen echter kwamen overeen in de verklaring, dat de beuuste zaak op den tegenwoordigen voet niet langer kan blijven bestaan.

Men heeft ook weder met kracht de wenschelijkheid betoogd, dat er eindelijk eene bepaalde regeling van het gewigtig punt der medische politie zal worden voorgedragen.

Het voortdurend gemis eener wet tot regeling van het algemeen en bijzonder bestuur van den waterstaat werd vrij algemeen betreurd. Men beklagde zich dat dit gemis tot vele verschillen en groote verwarring aanleiding geeft, en drong te sterker aan op de aanbidding eener wet, waarvan de vaststelling ook door de Grondwet is voorgeschreven.

Verscheidene leden hebben gemeend de Regering ernstig te moeten waarschuwen tegen de uitbreiding, die in het verleenen van subsidien aan gemeenten en andere inrigtingen gedurende de laatste jaren wordt opgemerkt. Men bespeurt daarin eene kennelijke neiging tot gedurige verhooging, die niet goed te keuren is.

Enkele leden in eene afdeeling hebben sterk aangedrongen op de aanbidding eener wet tot regeling van het hooger onderwijs.

Ook de uitbreiding aan de zeer vele uitgaven onder de afdeeling kunsten en wetenschappen uitgetrokken heeft bij verschillende leden der Kamer geene goedkeuring verworven. Zij beklagden zich dat de Regering in het verleenen van dergelijke bijdragen met te veel ruimte te werk gaat. Onder verschillende posten, die bij deze overweging door hen te hoog opgevoerd werden geoordeeld, wees men inzonderheid op de verhooging van het subsidie aan de Koninklijke Academie van Wetenschappen, die te meer werd afgekeurd, omdat, indien die inrigting zal beantwoorden aan hetgeen men daarvan schijnt te verwachten, er in het vervolg ook nog meer geld voor noodig zal zijn. Deze leden betreurden nogmaals de opheffing van het Koninklijk Instituut, maar konden er desniettemin geene goedkeuring aan geven, dat langs dezen weg die inrigting weder in het leven wordt teruggeroepen.

Vele leden hebben met nadruk aangedrongen op eene spoedige indiening van de door de Regering reeds toegezende voordragt tot verbetering der wet op de jacht en visschery. Men vraagde bij die gelegenheid, of er niet eene resolutie van den Minister van Financien (zoo men meende van 28 April 1853, n. 28) bestaat, die de werking der bestaande wet verlamt, door het in ontvangst nemen van krachtens dezelve verbeurd verklaarde jagthonden bij de kantoren van registratie te verbieden.

Xde Hoofdstuk (Oorlog.) Het onderzoek van deze begrotingswet in de afdeelingen der Kamer heeft aanleiding gegeven, dat vele leden met meer of minderen aandrang hunne bezwaren tegen het steeds klimmende eindcijfer van dit hoofdstuk hebben te kennen gegeven. Wel is dat cijfer thans niet hooger geraamd dan voor de begroting van het nog looppende jaar, wanneer de latere verhooging derzelfde daarbij in rekening wordt gebracht, maar die verhoging had, gelijk opzettelijk in den considerans van de wet van 13 April jl. (Staatsblad no. 29) vermeld staat, uit hoofde van buitengewone omstandigheden plaats. Wanneer het thans aangevraagde cijfer, dat volgens de meening van den Minister daartoe nog verhoogd behoort te worden, als normaal cijfer eener begroting voor het Departement van Oorlog in tijd van vrede moet worden aangemerkt, kon men zijne bekommering derwege geenszins ontveinzen. De overige leden, die van hunne meening deden blijken, konden zich niet deze algemeene beschouwing niet vereenigen, omdat zij deels in eene hoogere aanvraag

voor dit departement, met het oog op de omstandigheden waarin Europa verkeert, zeer wel konden berusten, deels van oordeel waren, dat er voor alsnog aan de vaststelling van een normaal cijfer der behoeften van Oorlog niet te denken valt en de omstandigheden ook niet weinig veranderd zijn sedert de som van f 10,400,000 door de Regering genoegzaam werd geoordeeld, waaruit vele andere leden juist een bezwaar tegen deze voordragt meenden te mogen afleiden.

Doch niet alle leden, tot de meerderheid behoorende, hebben hunne bezwaren tegen dit hoofdstuk met gelijken nadruk doen gelden. Er waren er ook onder hen niet weinigen die, hoezeer ongezind om de uitgetrokken cijfers als normale uitgaven goed te keuren, desniettemin thans daarin zouden kunnen berusten. Anderen daarentegen, op welken de voordragt eenen hoogst ongunstigen indruk heeft gemaakt, hebben dezelve ten sterkste bestreden zowel uit het oogpunt eener normale begroting, als van eene, die op grond van buitengewone omstandigheden wordt voorgedragen. Als normale begroting achten deze leden haar veel te hoog gesteld, en te meer bedenkelijk, omdat zij volgens de verklaring der regering als een overgang tot het normaal cijfer van 12 miljoen zou moeten worden beschouwd. Uit de overgelegde stukken blijkt, dat dit laatste cijfer daartoe zelfs niet genoegzaam zoude zijn, en dat hetzelfde uit dien hoofde steeds klimmende zal blijven. Immers, indien bij het tegenwoordig eindbedrag van het hoofdstuk wordt bijgeteld hetgeen de miliciens zullen kosten wanneer die gedurende 12 maanden onder de wapenen worden gehouden, gelijk mede hetgeen tot volmaking van het kader der artillerie en tot verhooging van den post voor de geneeskundige dienst, in verhouding tot voornoemde suppletie, mitsgaders tot completering van de officieren benodigd zal zijn, om de organisatie overeenkomstig de besluiten aan de Staten-Generaal medegedeeld volledig te maken, dan komt men tot een bedrag dat het normaal cijfer van 12 miljoen blijkbaar te boven gaat. Doch ook daarmede schijnt men alsdan niet toe te zullen komen: maar het cijfer zal nog klimmen, zelfs tot boven de 18 miljoen, als eene zoo onmishare regeling der schutterij tot stand zal komen. Tegen zoodanige steeds progressive verhooging vonden deze leden groot bezwaar. Zij wezen daarvan in deze wet overvloedig voorhanden kiemen aan. Reeds nu wordt het cijfer der tweede afdeeling met f 11,600 boven de werkelijke uitgaaf over 1853 verhoogd. Wanneer de miliciens gedurende 12 maanden in dienst wierden gelaten, zou de post van art. 9 voor de infanterie f 229,000 meer bedragen. Voor de zevende afdeeling wordt een bedrag van f 457,000 uitgetrokken, terwijl in 1853 voor die behoeften slechts eene som van f 397,537.54 is uitgegeven. De post voor art. 22 uitgetrokken bewijst tot welke aanzienlijke uitgaven het aanhouden van vestingen leidt. Toen Nederland met België vereenigd was, hebben in het jaar 1820 de kosten voor materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren, op de éénjarige begroting f 1,700,000 en op de tienjarige begroting f 388,000

dus te zamen niet meer dan f 558,000 bedragen, waarvoor thans niet minder dan f 526,000 noodig is. Eene vergelijking met onderscheidene vroegere begrotingen, bijv. die van 1820 en van 1830, toen wij nog met België waren vereenigd, doet proportioneel zeer ten nadeele van deze begroting uit. Het is waar, van 1830 tot 1840 is de verhooging van het cijfer voor oorlog steeds klimmende geweest; maar het is niet noodig zijn de finantiële bezwaren in herinnering te brengen, waartoe vooral ook dat systeem toen aanleiding gaf en waarvan de gevolgen zich nog zoo sterk doen gevoelen. Wanneer nu onze uitgaven tot herstel van de Marine ook eene belangrijke verhoging ondergaan, dan komen deze gezamenlijke uitgaven buiten alle verhouding met de finantiële vermogens der belastingschuldigen. Aan zoodanig stelsel konden deze leden hunne goedkeuring niet geven. Had de Regering eene gewone voordragt gedaan, gelijk aan die, welke toch door de voorgangers van den Minister genoegzaam werd geoordeeld, en had zij daarbij voor het aanstaande dienstjaar eene aanvraag gevoegd tot verhooging op grond van buitengewone omstandigheden, zij hadden daarin dan wellicht berust. Maar als normaal kon de voordragt door hen in geen deele worden aangemerkt; zij meenden integendeel tegen die opvatting op het ernstigst te moeten waarschuwen.

XIde hoofdstuk. (Koloniën.) Verscheidene leden hebben met eenigen aandrang gewenscht dat aan de Regering de vraag zou worden gericht, hoever zij thans bepaaldelijk gevorderd is met het zo lang vertraagde werk der voorbereiding eener voordragt tot regeling der wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen. Men gaf de hoop te kennen, ook wegens de onlangs gedane toezegging, dat de indiening der wet nu weldra mag worden verwacht, en achtte dit te meer wenschelijk, opdat de alsnog bestaande onregelmaticheid ten aanzien van uitgaven hier te lande gedaan, die uit de koloniale middelen worden gekweten, alsdan voor goed zou kunnen worden opgeheven. Enige leden hebben ook daarom eene spoedige aanbidding van de bedoelde wet verlangd, omdat zij het niet regelmatig achten, dat voortdurend uit de Obst-Indische middelen aan andere koloniën subsidien worden verstrekt zonder eenige medewerking der Vertegenwoordiging.

Er waren ook eenige leden, die op eene spoedige aanbidding der wet tot vaststelling van het West-Indische regeringsreglement hebben aangedrongen.

Wet op de Middelen. Bij missive dd. 15 December 1854, is namens de Regering door den heer Minister van Financien eene Nota van Wijzigingen, op het vroeger ingediende wetsontwerp tot vaststelling der middelen over 1855 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden. Deze

Wijzigingen strekten om, naar het uitgedrukte verlangen der Kamer, op dit oogenblik de zaak der belastingen en alles wat de gewone ontvangsten der schatkist in die wet begrepen, betreft, te laten op den voet, waarop het in 1854 was, ten einde, zonder reeds nu eenige beslissing te nemen over verandering of vermindering van lasten, dit punt geheel op zich zelf in het begin van het jaar 1855 door den wetgever zou kunnen worden behandeld.

De aldus aanhangig gemaakte voordragt tot vaststelling der Middelen werd door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen en het is dus dit voorloopig wets-ontwerp, waarop spoedig zal moeten worden teruggekomen, dat aan het onderzoek der Afdeelingen in de Eerste Kamer werd onderworpen.

Vrij algemeen is bij deze overweging genoeg genomen met de wijze waarop nu deze zaak is behandeld. Terwijl er verschillende voorstellen, zoowel door de Regering als door leden der Tweede Kamer, tot wijziging der belastingen zijn gedaan, schijnt het raadzaam bij den korten tijd, die voor het einde van dit jaar overig blijft, de gewichtige vragen die bij die voorstellen beantwoording vorderen, meer nauwgezet te overwegen.

Men verlangt daarom deze voordragt te beschouwen, niet als eene normale raming, die voor het geheele jaar 1855 zal strekken, maar alleen als eene kortstondige verlenging van het nu bestaande, die niet langer duren zal dan noodig is om te beslissen, of inderdaad het belastingstelsel en hoe dit zal behooren gewijzigd te worden.

's Gravenhage, 26 December.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Haarlem, mr. A. J. Enschedé, advocaat aldaar.

Z. M. heeft den heer R. C. Cankrien, eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden te Marseille, en hem benoemd tot consul-generaal te Antwerpen.

Aan de antwoorden, door de Regering ingezonden op de Verslagen der Eerste Kamer betreffende de Staatsbegroting voor 1855, ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

De regering heeft het stellig voornemen, zoo veel mogelijk, de ernstig verlangde herziening der wetten op de nationale militie en schutterijen te bespoedigen. Eene stellige toezegging, wanneer die herziening zal worden aangeboden, kan echter niet gegeven worden.

Een ontwerp van wet tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst ligt ter aanbieding gereed.

Tegen de nadere bijeenkomst der Tweede Kamer zal een ontwerp van wet worden aangeboden ter regeling van de strafwetgevende magt der waterschapsbesturen en van andere behoeften van den waterstaat.

De regering is voornemens over te gaan tot het samenstellen van een wets ontwerp, waarbij de zaak der visscherijen geheel zal worden geregeld.

De regering vertrouwt eerlang in staat te zullen zijn na grondig onderzoek, volgens een vast beginsel tot de regeling van het onderwerp der octrooijen te kunnen overgaan.

Bij de regering bestaat het stellige voornemen een ontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen der wet van 6 Maart 1852, regerende de jagt en visscherij, aan de overwegingen der Staten-Generaal aan te bieden, en waarschijnlijk nog in den loop der tegenwoordige zitting.

De overwegingen welke bij de regering aanhangig zijn omtrent de buiten-werking-stelling der Fransche wetten betreffende het beheer der bosschen van gemeente- en openbare instellingen, en het vervolgen der in die bosschen gepleegde misdrijven in het hertogdom Limburg, zijn zoo ver gevorderd, dat eene finale beslissing deswege weldra is te verwachten.

Het wetsontwerp tot regeling der wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen is afgewerkt en thans bij den raad van Ministers aanhangig. Het zal dus eerlang aan de St. Generaal kunnen worden aangeboden.

Dit zal insgelijks plaats hebben met het wetsontwerp tot vaststelling van een reglement op het beleid der regering van de W. Indische bezittingen en koloniën.

* De gemeenteraad alhier zal morgen eene zitting houden, o. a. om te beraadslagen over het ontwerp eener verordening op buskruid enz.

* Het heeft H. M. de Koningin behaagd, een prachtig geschenk te doen toekomen aan het bestuur der vereniging tot bevordering van ambachten onder de Israëlieten te dezer stede, als prijs voor de loterij, welke door die vereniging zal worden gehouden.

* Z. K. H. de Prins van Oranje is van Leijden in de residentie aangekomen, om het Kersfeest in den kring van het Koninklijk gezin door te brengen.

HH. M.M. de Koning en Koningin, benevens HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, alsmede Z. D. H. de Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach, hebben gisteren morgen de godsdienst-oefeningen in de Waalsche Kerk, onder het gehoor van den WEerw. heer Ds. Boucher bijgewoond.

Door den Minister van Oorlog is bepaald, dat voortaan de slaghoefjes niet meer aan de patronen der vuurwapenen verbonden, maar daarvan afgescheiden zullen zijn.

De behandeling van de belangrijke strafzaak tegen de beschuldigd van vadermoord welke op 10 Januarij 1855 voor het Prov. gerechtshof in Zuid-

Holland zou plaats hebben, is uitgesteld tot de teregtzitting van den 5 Januarij 1855.

Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. zaakgelastigde te Konstantinopel, schijnen daar ter stede, gedurig oneenigheden te ontstaan tusschen de Nederlandsche scheepskapiteins en hunne bevrachters, over hetgeen in de charte-partij nopens de luidlagen en het lossen is vastgesteld.

Van de daartoe betrekkelijke pro memorie, die tevens een voorstel bevat hoedanig de charte-partijen voortaan zouden dienen te zijn ingerigt, worden heden van regeringswege afschriften gezonden aan Zr. Ms. Commissarissen in Zuid- en Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel en Groningen, met uitnoodiging, om door tusschenkomst der belanghebbende kamers van koophandel en fabrieken, de aandacht van den handel daarop te vestigen. (Staats-C.)

De Prov. Gron. Courant wil weten, dat de portefeuille van Marine zal worden aangeboden aan den heer Lotsij, lid der Eerste Kamer.

Als bijzonderheid kan vermeld worden, dat het fregat-schip staatsraad Baud, kapt. F. de Joug, varende voor rekening der heeren Otter en van der Voort te Amsterdam, gisteren na eene reis van 85 dagen van Batavia in Texel is binnengekomen. Deze bodem vertrok den 10 Mei II. naar Samarang en Soerabaja met eene lading stukgoederen, heeft op Java op vier plaatsen producten ingenomen, en heeft aldus deze reis in 7½ maand afgelegd.

Uit Rotterdam wordt aan het Handelsblad geschreven, dat de commissie, door den gemeenteraad aldaar benoemd om uit te brengen een adres over het herzien van het belastingstelsel der gemeente, met eenparigheid van stemmen heeft besloten, als grondslag aan den raad voor te stellen om voor Rotterdam geene enkele uitzondering op de gemeentewet te vragen.

Te Delfzijl is tot lid van den gemeenteraad gekozen, de heer Mr. D. A. Ponthuis, en te Sneek de heer F. Ten Cate.

De Nieuwe Noordbrabander bevat een herderlijken brief van den Aartsbisschop te Utrecht, uitgeschreven te Rome op 8 December jl., waarin aan onze Katholieke landgenooten de uitspraak wordt medegedeeld, die over het leerstuk van de Onbevleete Ontvangenis van Maria is gevallen.

* Zutphen, 21 December. De leden van het zangkoor der R. C. gemeente alhier, hebben op den 18 en 19 dezer, twee vocale concerten gegeven ten voordeele van de armen der gezindheid. De uitvoering der stukken vond niet geringen bijval en doet den leden alsmede hunnen ijvervollen directeur, den heer J. B. Sibbelink, alle eer aan. De opbrengst dezer concerten mag dan ook teregt aanzienlijk genoemd worden; behoudende dezer dagen 1498.50.

± Hardenberg 24 Dec. De veelvuldige regen doet den vloed van water dagelijks schrikbarend toenemen. Alles hier in den omtrek en bijzonder in de rigting naar Koeverdend toont thans eene zee hier en daar met eilandjes als bezaaid. Vele bewoners derzelve hebben het water tot eene aanmerkelijke hoogte in de huizen. Den zandwegen zijn — vooral voor den vreemdeling — bijkans niet te passeren en op vele plaatsen geheel onbruikbaar, daar de doorbraak van onderscheidene binnendijken, hier en daar gaten in dezelve heeft gespoeld. De kanaaldijk heeft hierdoor veel geleden en is aan het kanaal zelf, zoo als zich laat denken, mede veel schade toegebracht.

Tilburg, 23 Dec. Z. D. Hoogw. J. Zwijssen, Aartsbisschop van Utrecht, is heden avond, van zijne reis naar Rome alhier geretourneerd.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

De heer Delprat heeft kunnen goedvinden, in de zitting van den 16den dezer, der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, met geringschatting neder te zien op eene categorie officieren bij het Nederlandsche leger, welke, volgens Z. Ed., langs den gemakkelijken weg de luitenants épauletten hebben bekomen, terwijl hij het billijk zoude achten, dat eene meer voordelige toestand werd geschonken aan die officieren, welke van de militaire academie herkomstig zijn en bijgevoeg langs den ongemakkelijken weg hunne loopbaan aangevangen hebben; wij laten dit gevoelen van den kolonel Delprat, die zijne geheele carrière bij eene militaire academie heeft gemaakt, voor wat het waard is en geheel voor zijne rekening; wij willen ook in het midden laten, door welk een leger het Vaderland beter gediend zoude zijn, ingerigt met een personeel, waarvan bijv. de heer Delprat het ideaal zoude voorstellen, dan wel zamen-gesteld uit mannen van den stempel, zooals de Luitenant-Generaal Storm de Grave, de Generaal-Majors Huber, Duijcker, van Toll, de Hoofd-officieren de Bruin, Storm de Grave, Konig, de Bock, Anemaet, van Mulken, Singendonck, Coenegracht, Fundter, Hoppé, Knoop, Engelbrecht, Klapp, de Casembroot, Castendijk, Mascheck en dergelijke, welke langs den gemakkelijken weg de épauletten hebben bekomen.

Maar, dat Z. Ex. de Minister van Oorlog, die hemering onder dankbetuiging van den heer Delprat heeft aangenomen met verzekering, daarop in de toekomst te zullen letten, mag elk militair verbazen zoo niet verontwaardigen. De sijnegevoelige Baron Forstner, had, althans als Minister van Oorlog, niet moeten dulden, dat het grootste gedeelte officieren

van het leger op zoo eene onvoegzame wijze op den achtergrond werd geschoven, zelfs niet door iemand, die langs den ongemakkelijken weg tot den rang van Kolonel is geraakt, daar het toch niet denkbaar is, dat de heer Forstner van oordeel zoude zijn, in het vervolg, mannen van verdiensten, zoo als hierboven aangeduid bij het Nederlandsche leger de plaatsen niet moeten innemen, welke de heer Delprat, in billijkheid, aan jongelui van geboorte en veel vermogen toedent.

Ik zal hier verder dit alleen bijvoegen; gelukkig hij, die in Nederland onafhankelijk van eene regering kan voortleven, die eene leer verkondigt, als door de heeren Delprat en Forstner wordt voorgestaan en mogt ik de sijnegevoeligheid dier heeren ook kwetsen: weinig achting bezielt mij voor eene dusdanige rigting,

Een oud Officier, die langs den gemakkelijken weg de épauletten heeft bekomen, doch niet minder gemakkelijk als de heer Forstner de Militaire Willemsorde heeft verdiend.

Eerste Huwelijks-aankondiging

Zondag den 24 Dec. 1854.

Hendrik Johannes Hessels, 28 j., met Catherina Willemmina Smits, 25 j. — Petrus Blom, 34 j., wedr. van Jacoba Johanna Henriette Beurskens, met Catherina Cornelia van Deelen, 31 j. — Pieter de Jong, 23 j., met Martijntje Bronsveld, 23 j. — Hendrikus Bessink, 36 j., met Gosewina Bijleveld, 32 j. — Henrikus Lambertus Lebeau, 32 j., met Antje Degenhardt, 28 j. — Pieter Johannes Baak, 23 j., met Cornelia Baak, 20 j. — Cornelis de Jong, 23 j., met Wilhelmina den Heijer, 21 j. — Lambertus Voeter, 26 j., met Maria Louisa Nicolai, 31 j. — Jacob Joosten, 40 j., wedr. van Maria Theresia Flink, met Adriana Johanna Tieman, bijna 43 j., wed. van Antonie Robbert Jacobus Schoenmaker. — Jacobus Lienart, 29 j., met Petronella Maria Nieuwenhuijzen, 28 j.

Advertentien.

De Commissie tot beheer der Weldadigheids-Loterij, ten behoeve der Vereniging tot Bevordering van Ambachten onder de Israëlieten, te 's Gravenhage, onder Bescherming van Z. M. den Koning, brengt ter kennis, dat de termijn tot het houden der voornoemde Weldadigheids-Loterij, met magtiging van den Heer Staatsraad Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, is verlengd tot in den loop der maand Maart aanstaande.

De Commissie neemt bij herhaling de vrijheid deze liefdadige onderneming dringend aan alle menschen te doen aanbevelen, dat met de ontvangst der prijzen en het uitgeven van loten, a / 1 het lot, behalve de Commissie, zich blijven belasten: Mevrouw DE PINTO, Mevrouw de Wed. T. POLAK DANIELS, Mejufvr. R. ANDRIES, en Mejufvr. C. BELINFANTE te 's Gravenhage.

Met de uitgifte van loten hebben zich evenzeer ook ditmaal weder willen belasten, de Heeren: GEBROEDERS BELINFANTE, Tweede Wagenstraat; H. H. VAN GOGH, Westeinde; J. M. VAN 'T HAAFF, Plein; en GEBROEDERS LANGENHUYSEN, achter de Grootte Kerk.

De Commissie voornoemd:

J. VAN J. FERARES, *Operrabbijn, Voorz.*, Prinsessegr.
J. E. ANDRIES, *Penningmeester*, Gedempte Burgwal.
A. B. WOLFF, *Hofspui*. (718)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een voortreffelijk middel voor hoofdpijn, gal, bedorven maag en leverziekte, alsmede om, bij verval van krachten, weder sterkte en levendigheid aan het ligchaam te geven. De buitengewone genezingen, welke dagelijks door deze uitmuntende pillen worden bewerkstelligd, na dat alle andere middelen te vergeefs zijn beproefd geworden, hebben dezelve in hooge mate beroemd gemaakt, en haar doen rangschikken onder de beste bekende geneesmiddelen. In alle standen der maatschappij worden zij gebruikt, een ieder roemt hare bewonderenswaardige eigenschappen, en beveelt haar aan zijne medemenschen, welke lijden aan waterzucht, slechte spijsvertering, of eenige andere ongesteldheid hoegenaamd, waaraan het menschelijk ligchaam onderhevig is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen a f 0.30, f 1.35, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50. Potjes Zalf a f 0.30, f 1.35, f 3.00, f 7.05, f 13.35, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (719)

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.